

CRNA GORA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA
I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

ODSJEK ZA NADZOR

Broj: 05-29-5006- 6 /20

Podgorica, 04.08.2020.godine

NVO CENTAR ZA GRAĐANSKO OBRAZOVANJE
n/r g-đe Daliborke Uljarević

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br.96 III/6

PODGORICA

PREDMET: Dostava Zapisnika br. 05-29-5006-2/20 od 22.07.2020.god .

U prilogu akta dostavljamo Vam Zapisnik o izvršenom nadzoru kod subjekta nadzora Vladimira Djukića, kreator i administrator sajta „crnagorakorona.com“, po vašoj inicijativi.

S poštovanjem,

Dragan Sekulić, glavni kontrolor

CRNA GORA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA
I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

ODSJED ZA NADZOR

Broj: 05-29-5006-2/20

Datum: 22.07.2020.god.

Na osnovu člana 50 stav 1 tačka 1 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 79/08, 70/09, 44/12 i 22/17), odredaba Zakona o inspekcijskom nadzoru ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 039/03, „Službeni list Crne Gore”, br. 76/09, 57/11, 18/14, 11/15, 52/16) i odredaba Pravilnika o načinu vršenja nadzora u oblasti zaštite ličnih podataka, br.01-54-3403-2/18 od 16.05.2018., Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama izvršila je nadzor nad sprovođenjem zaštite ličnih podataka i sačinila

ZAPISNIK
O IZVRŠENOM NADZORU

Vrsta nadzora: Vanredni – Inicijativa za vršenje nadzora

Nadzor izvršen: fizičko lice

Osnovni podaci o subjektu nadzora: Vladimir Đukić, kreator i administrator sajta „crnagorakorona.com“

Postupak nadzora započet dana 08.07.2020. godine sa početkom u 11.20 časova na adresi ul. Čukarička br.3, Berane

Postupak nadzora izvršili: Mladen Prelević, kontrolor i Ljiljana Brajović, kontrolor

Predmet nadzora:

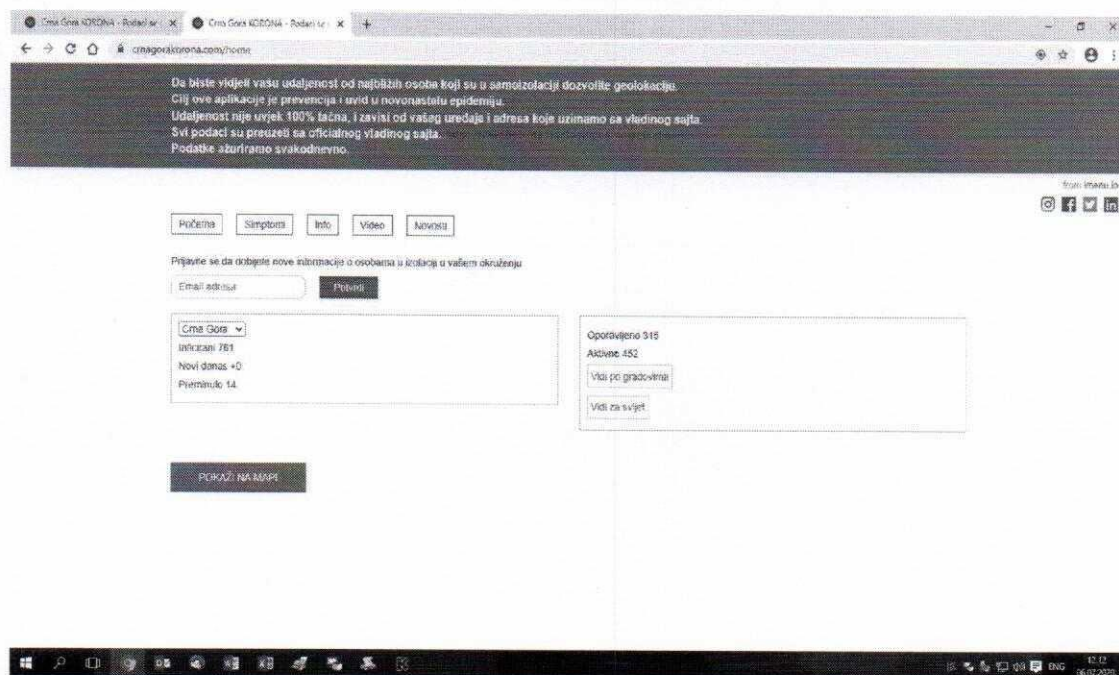
Postupanje po Inicijativi za vršenje nadzora, br. 06-19-2311-1/20 od 26.03.2020.godine podnesene od strane Centra za građansko vaspitanje vezano za utvrđivanje zakonitosti obrade ličnih podataka na web aplikaciji, link: <https://www.crnagorakorona.com/home>. U Inicijativi se, u bitnom navodi, da je predmetna aplikacija kreirana na način da generiše lične podatke građana i građanki Crne Gore, čiji se identiteti (imena, prezimena i adrese) objavljuju na internet stranici Vlade Crne Gore <http://www.gov.me/naslovna/samoizolacija>, a kojima su izdata rješenja o obaveznoj samoizolaciji u trajanju od 14 dana zbog COVID19.

U postupku nadzora utvrđeno je sljedeće činjenično stanje:

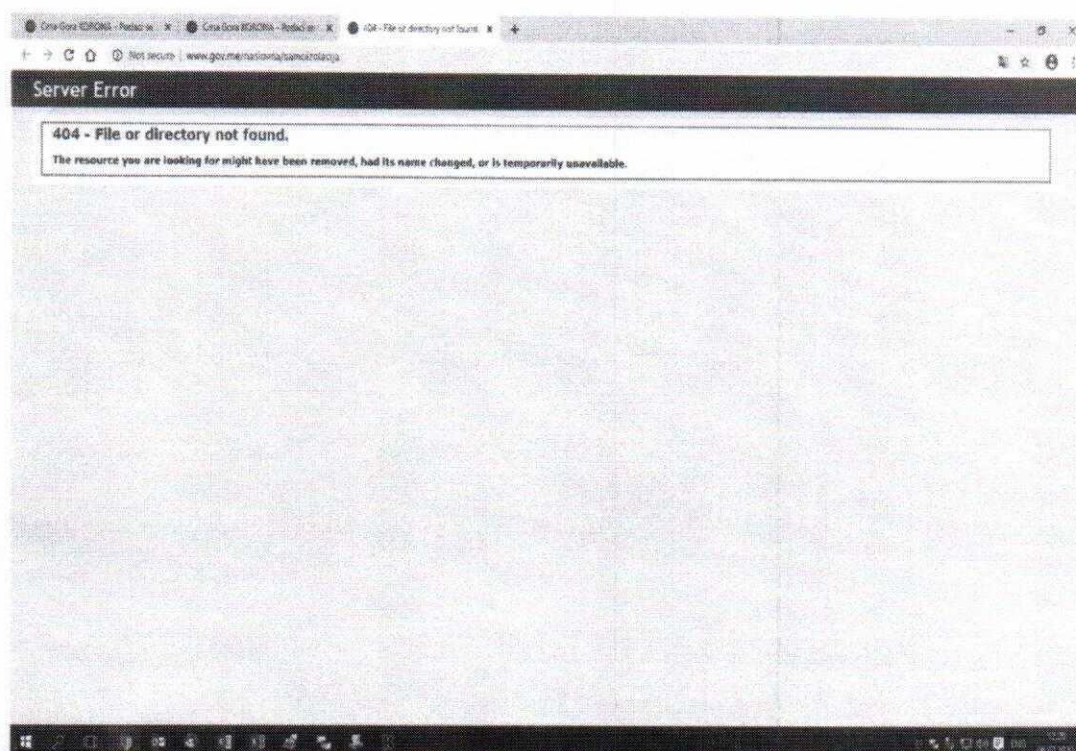
Uvidom na link <https://www.crnagorakorona.com/home> na dan 06.07.2020. godine utvrđeno je da stranica aktivna; da se u header stranice navodi sljedeće: " Da biste vidjeli vašu udaljenost od najbližih osoba koji su u samoizolaciji dozvolite geolokaciju. Cilj ove aplikacije je prevencija i uvid u novonastalu epidemiju. Udaljenost nije uvijek 100% tačna, i zavisi od vašeg uređaja i adresa koje uzimamo sa vladinog sajta. Svi podaci su preuzeti sa oficijalnog vladinog sajta [http: // www.gov.me / naslovna / samoizolacija](http://www.gov.me/naslovna/samoizolacija). Podatke ažuriramo svakodnevno." Dalje se navodi : "Prijavite se da dobijete nove informacije o osobama u izolaciji u vašem okruženju." , ukucavanjem e-mail adrese i polja "Potvrdi" . Nadalje su dati statistički podaci po državama (padajući meni) o broju: inficiranih; novi danas; preminulo; oporavljeno; aktivno. Stranica sadrži i polja (dugme) za pretragu po gradovima i za svijet. Na početnoj stranici nalazi se posebno polje (dugme) "Prikaži na mapi".

Uvidom na link [http: // www.gov.me / naslovna / samoizolacija](http://www.gov.me/naslovna/samoizolacija) utvrđeno je da indeksirana stranica više ne postoji.

Dokaz: 1.1. Printscreen: <https://www.crnagorakorona.com/home>

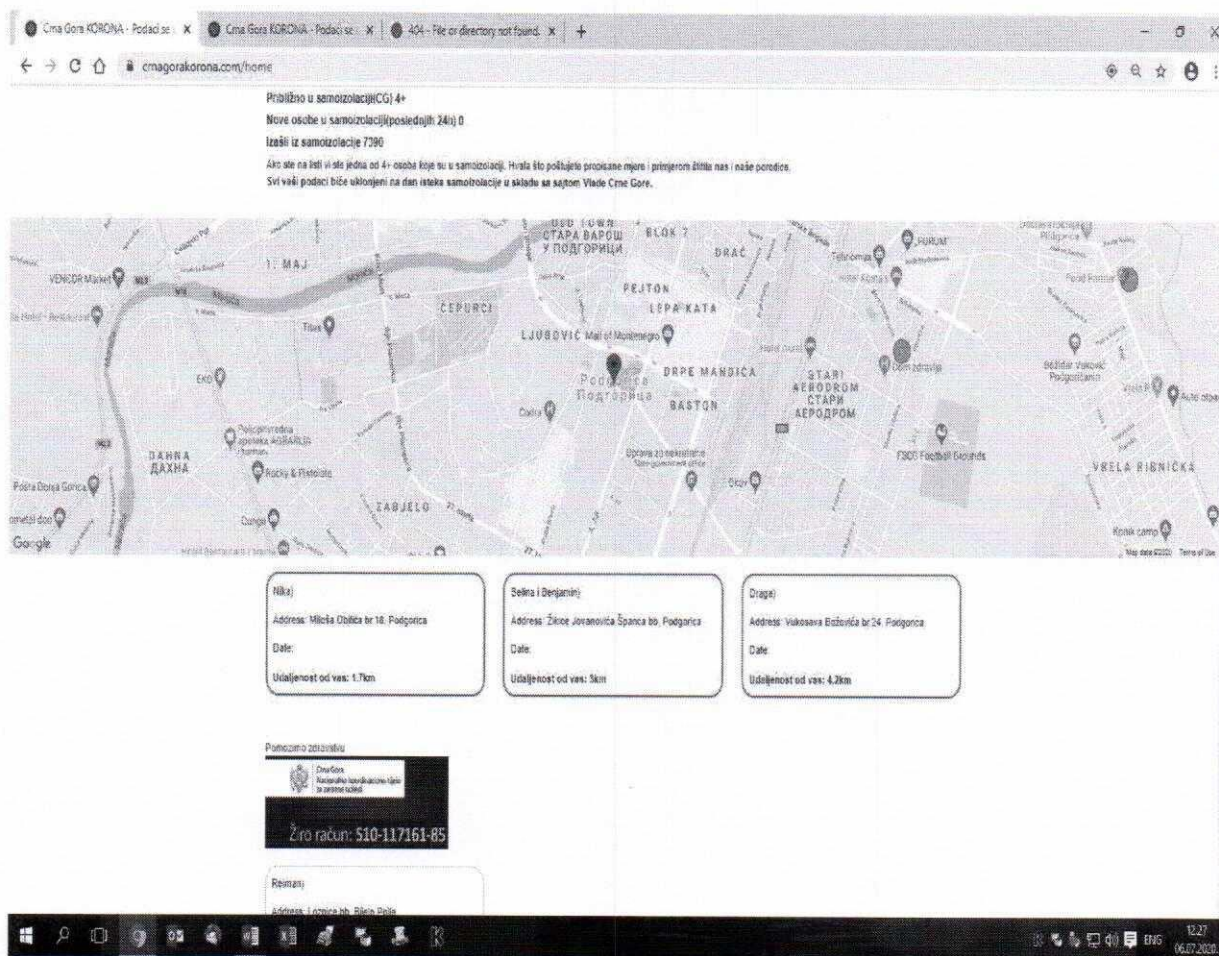

Dokaz: 1.2. Printscreen: <http://www.gov.me/naslovna/samoizolacija>

Uvidom u predmetnu web aplikaciju <https://www.crnagorakorona.com/home> utvrđeno je da klikom na dugme "prikaži na mapi" se utvrđuje geolokacija korisnika aplikacije. Nadalje se pojavljuje google mapa na kojoj je mapirana lokacija korisnika aplikacije, dok se ispod mape nalaze četiri kvadratića u kojima su navedeni sljedeći podaci za pet lica: ime, bez prezimena, adresa, grad, datum (koji nije popunjen) i udaljenost od korisnika aplikacije.

Dokaz: 1.3. Printscreen weba aplikacije nakon klika na dugme "prikaži na mapi", pri čemu se utvrđuje geolokacija korisnika aplikacije u odnosu na pet lica čiji lični podaci su navedeni na ovoj stranici:

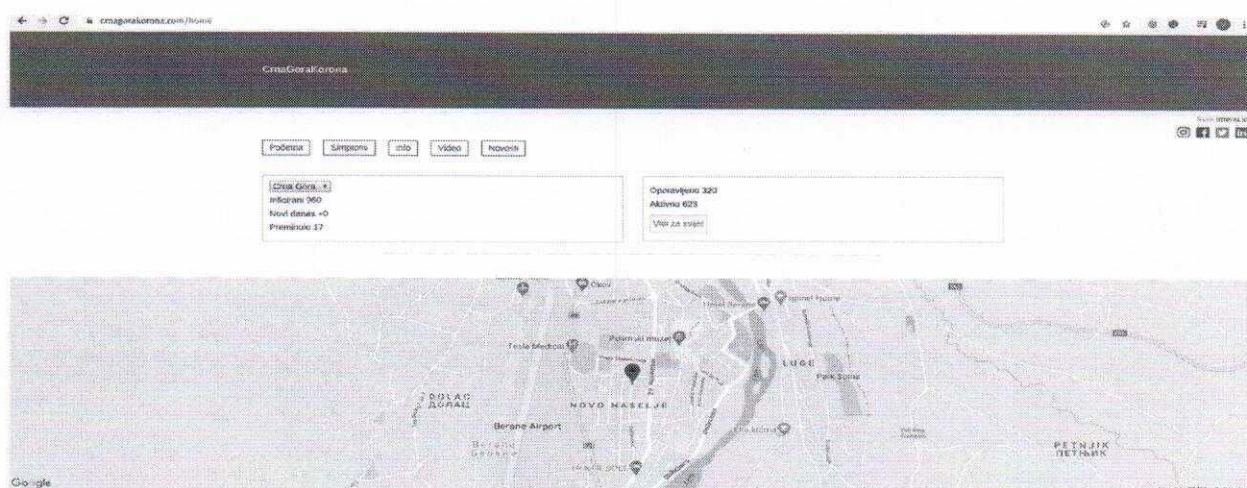
U cilju pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja u vršenju nadzora nad sprovođenjem Zakona o zaštiti podataka o ličnosti od strane subjekta nadzora fizičkog lica Vladimira Đukića, kontrolori su dana 08.07.2020. godine sproveli postupak nadzora kod subjekta nadzora i nakon što su upoznali administratora predmetnog sajta o

predmetu nadzora zatražili izjašnjenje o pravnom osnovu i namjeni obrade ličnih podataka na predmetnoj web aplikaciji, odnosno pojašnjenje na koji način je vršeno generisanje ličnih podataka. Takođe, zatraženo je izjašnjenje o obradi ličnih podataka putem aplikacije geolokacija korisnika.

Administrator sajta je izjavio da je kreirao web aplikaciju koja je automatski preuzimala podatke od strane javno dostupnog izvora sa sajta Vlade CG; da je aplikacija automatski ažurirala lične podatke samoizolovanih lica i prikazivala statističke podatke vezane za COVID 19 u Crnoj Gori, regionu i svijetu; da kada je sa sajta Vlade uklonjen predmetni spisak, aplikacija više nije bila aktivna te je mapirani prikaz lica u samoizolaciji od tada nedostupan; da su navedeni lični podaci za pet lica, ostali na ovoj web stranici jer za ta lica nisu bili upisani datumi (Date:) isteka samoizolacije, pa ih programsko rješenje nije izbrisalo po automatizmu, te da ih je uklonio sa predmetne aplikacije.

Uvidom u sajt za dan 08.07.2020.godine utvrđuje se je da su uklonjeni prednje navedeni lični podaci za pet lica, *email subscription*, kao i da je uklonjen sadržaj (prednje naveden) header stranice.

Dokaz: 1.4. Printscreen:

Shodno zahtjevu kontrolora vezano za bliži način prikupljanja, korišćenja i čuvanja ličnih podataka vezano za predmet nadzora, kao i dostavljanja dokaza o istom, dato je pisano izjašnjenje administratora Vladimira Đukića, koje je dostavljeno putem maila, br. 05-29-5006-1/20 od 10.07.2020.godine sljedeća izjava:

"Postovani,

Shodno zahtjevu kontrolora Agencije za zastitu licnih podataka odrzanog 08. jula 2020 godine, dostavljam sve informacije vezane za koriscenje podataka sa web aplikacije www.crnagorakorona.com.

Ja Vladimir Djukic kao kreator i administrator aplikacije zelim prije svega da napomenem da web alikacija www.crnagorakorona.com nije sadrzala nijedan podatak koji nije vec bio javno dostupan od strane Vlade Crne Gore kao i od vecine portala i novina.

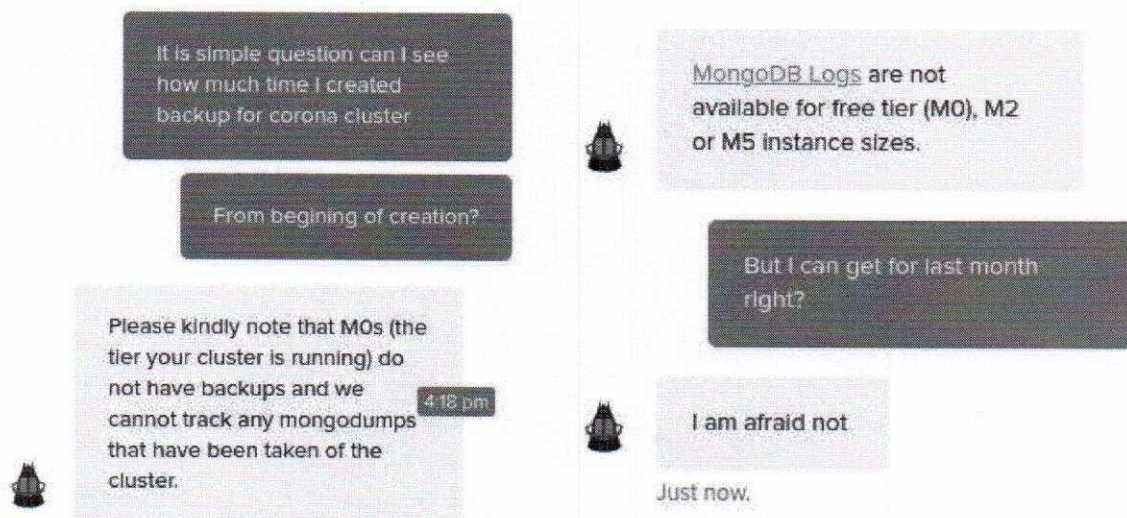
Sa jednom Google pretragom i danas 09. jula 2020 godine mozete naci liste ljudi koji su bili u samoizolaciji. Na primjer linkovi:

<https://pvportal.me/2020/03/vlada-crne-gore-objavila-dopunjen-spisak-lica-kojima-je-propisana-samoizolacija/>

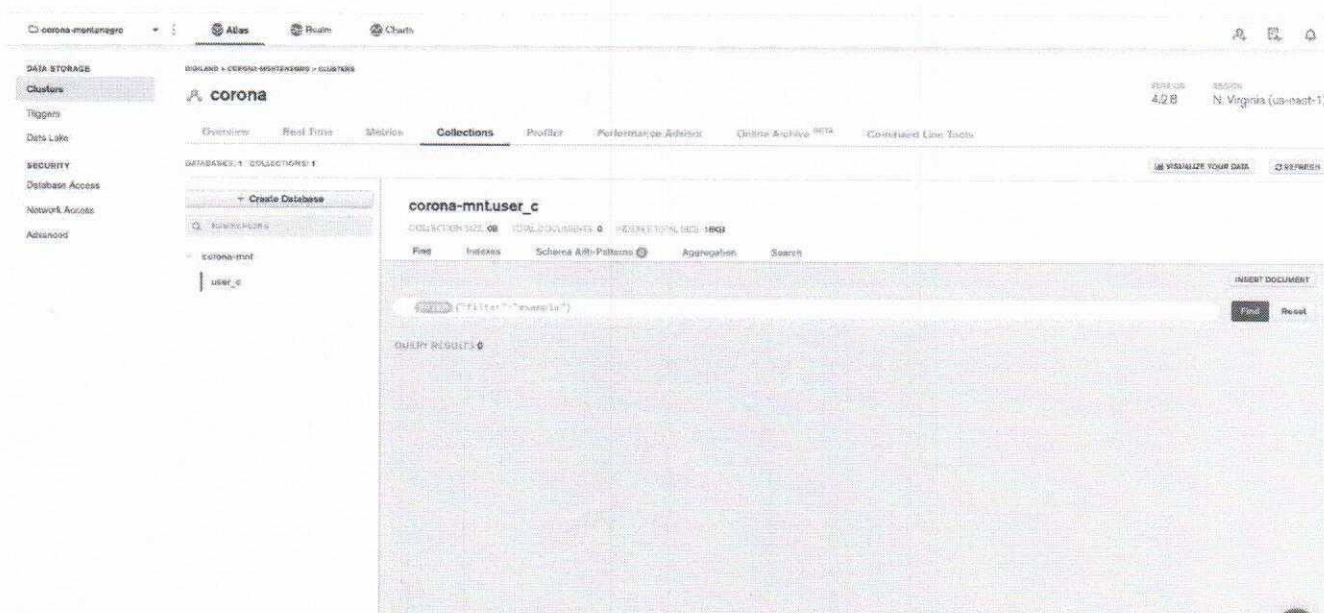
<https://www.novosti.rs/vesti/planeta.300.html:854453-KOMPLETAN-SPISAK-ljudi-u-Crnoj-Gori-koji-su-u-samoizolaciji-Selektovani-po-adresi-i-gradu-gde-zive>

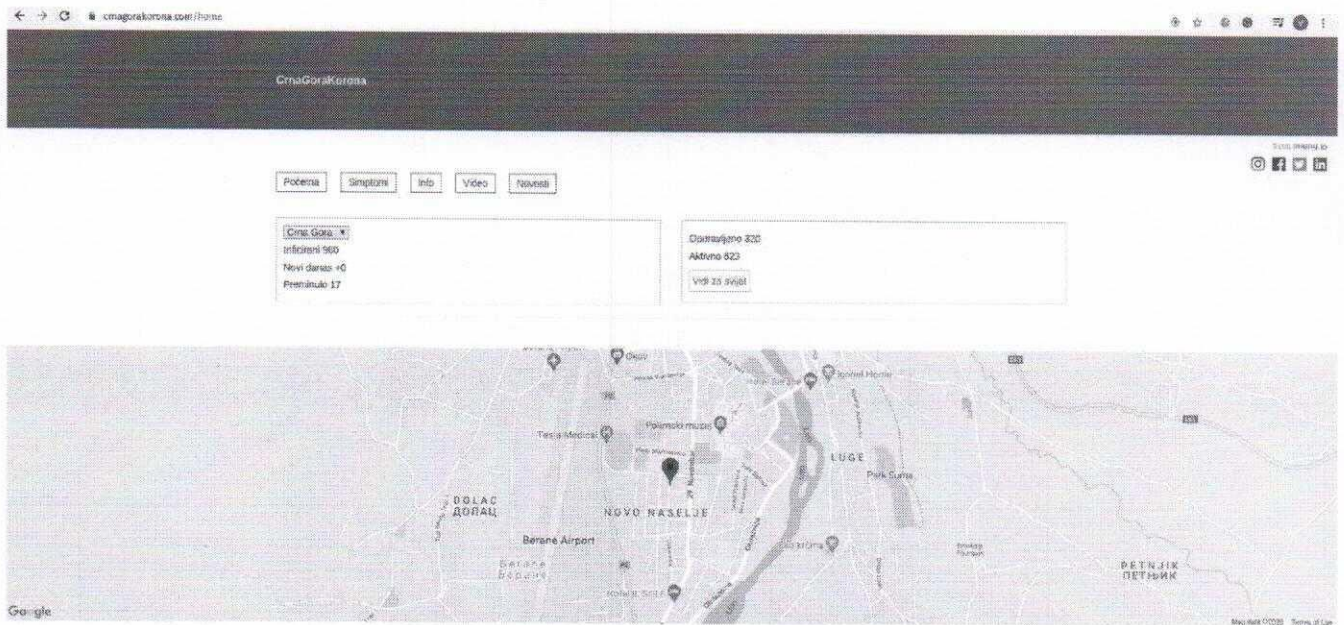
Sto se same aplikacije tice ona je radila ovako:

- 1. Napravljena je skripta koja je jednom dnevno prolazila kroz stranice Vladinog sajta i automatski uzimala podatke o novim osobama u samoizolaciji, adrese, datume i imena.*
- 2. Na osnovu adresa skripta je uzimala lokacije osoba koje su u samoizolaciji, koristen i su za to servisi Google Map i TomTom.*
- 3. Svaka request bi ka novoj stranici bio nakon 10s.*
- 4. Skripta je obradjivala podatke na atlas mongo clusteru, link: atlas.mongodb.com. koji nisu skladišteni. Kontaktirao sam podrsku na Atlas Mongo kako bi mi imao dokaz da backup nije nikad kreiran ali oni su mi rekli da ne skladiste backupove i logove za besplatni cluster koji sam ja imao, sto mozete vidjeti iz chat-a dolje.*

5. Postojala je jos jedna dodatna skripta koja je automatski provjeravala da li je lice izaslo iz samoizolacije na osnovu predhodnih podataka i ako jeste na osnovu toga uklanjala podatke sa sajta. Za pet osoba nije bilo uklonjeno automatski iz razloga sto skripta nije mogla da detektuje datum-e sa Vladinog sajta. Ti podaci su naknadno manuelno izbrisani. Prazan cluster i sajť mozete vidjeti na screenshot-vima dolje.

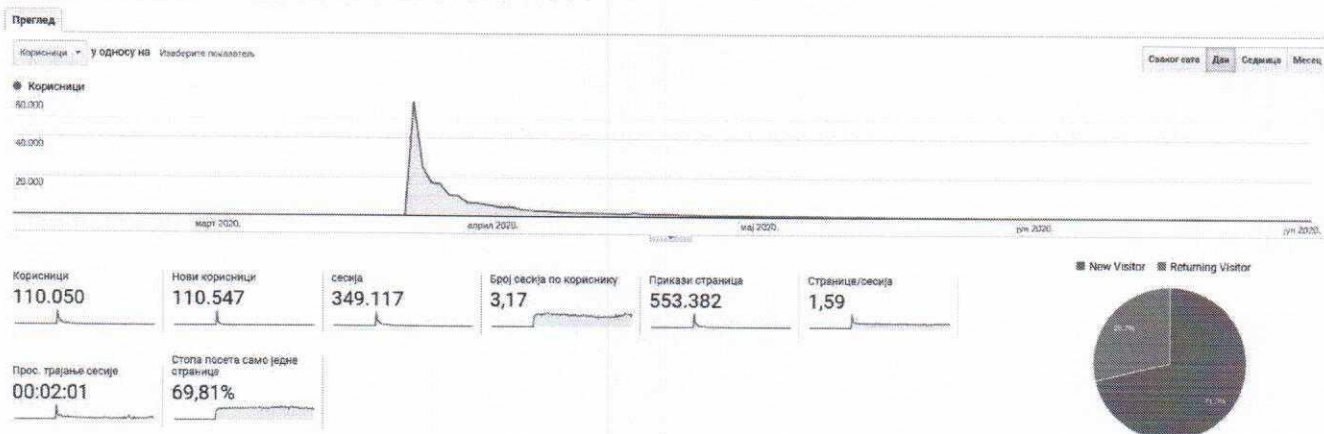
6. Kada osoba dozvoli geolokaciju backend aplikacije bi preračunao udaljenost od koordinata dobijenih od strane Google Map i TomTom servisa i vratio bi toj osobi ljude u samoizolaciji u njegovoj/njenoj blizini. Pri tome vlasnik sajta nije imao uvid u to ko koristi front-end aplikaciju kao ni koordinate koje se salju prilikom upita.

Iz NGO sam isto dobio neku optuzbu vezano geolokaciju. Očigledno se radi o nedostatku tehnickog znanja jer opcija geolokacije danas postoje skoro na svim sajtovima a na vecini sajtova ce izaci popup za geolokaciju cak bez ikakvog objasnjenja o cemu se radi. Samo pogledajte kompaniju kao Google, kada vam izbacii pretragu na osnovu vase lokacije kako to funkcioniše? Geolokacija.

Sto se tice dijela za email subscription, to je takodje dostupno na mnogim sajtovima, ko je zelio da dobija podatke statisticke prirode mogao sa prijaviti na mailing listu. Mnogo placenih kampanja je poslato da ljudi ostanu informisani. U prilogu Vam saljem kako su mailovi izgledali I odgovore od ljudi.

To su samo neki a bilo ih je mnogo.

Saljem Vam takodje google analitiku. Sajt je imao 110 000 korisnika I preko 500 000 pregleda

Mozete vidjeti da su vremenom pregledi opadali shodno smanjenju informacija.

I za kraj zelio bih da kazem da je web aplikacije www.crnagorakorona.com napravljena besplatno, cak sam ja ulagao u email kampanje sve u cilju usporavanje pandemije i da ljudi budu informisani.

Iz svega izlozenog mozete i sami zakljuciti da su primjedbe NGO nemaju utemeljenja i na zalost samo pokazuju nedostatak tehnickog znanja."

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, u postupku nadzora konstatovano je:

- Da je na osnovu izjave subjekta nadzora kao rukovaoca zbirke ličnih podataka u smislu čl. 4a st.2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti vršena obrada ličnih podataka u smislu čl. 9 st. 1 t.2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti na način da su lični podaci lica kojima je određena mjera obavezne samoizolacije (ime i prezime, adresa stanovanja, mjesto, datum rješenja) koji su bili javno dostupni na službenom sajtu Vlade Crne Gore, na linku www.gov.me/naslovna/samoizolacija od 22.03.2020.godine, dalje automatski korišćeni u generisanom obliku putem Google Maps i TomTom servisa kroz aplikaciju <https://www.crnagorakorona.com/> i gdje su objavljeni lični podaci lica u samoizolaciji; s tim u vezi konstatuje se da se obradom ličnih podataka na predne navedeni način mogao utvrditi identitet lica u smislu čl. 9 stv.1 t.1 i 9 ovog Zakona; da prednje navedni skup ličnih podataka predstavlja zbirku ličnih podataka u smislu 9 stav 1 tačka 3 ovog Zakona ; da je članom 7 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti propisano da se ovaj zakon primjenjuje na obradu ličnih

podataka koja se vrši automatski, u cjelosti ili djelimično ili na drugi način, a sastavni je dio ili će postati dio zbirke ličnih podataka;

- Da je članom 28 st. 1 t. 1 i 2 Zakona propisano da ukoliko rukovalac zbirke ličnih podataka planira automatsku obradu ličnih podataka koja predstavlja poseban rizik za prava i slobode lica, obavezan je da prije svake automatske obrade ličnih podataka dobije saglasnost nadzornog organa, a naročito ako se, između ostalog, predviđa obrada posebnih kategorija ličnih podataka; predviđa obrada ličnih podataka koji se odnose na procjenu ličnosti, sposobnosti ili ponašanje; da uzimajući u obzir specifični kontekst, izvor prikupljanja, način korišćenja, obim, i svrhu automatske obrade predmetnih ličnih podataka u konkretnom slučaju, kao i usljed činjenice da su predmetni lični podaci po svojoj prirodi posebno osjetljivi u dijelu procjene ličnosti i ponašanja u odnosu na lica kojima je određena mjera samoizolacije koja obrada na prednje opisani način predstavlja poseban rizik za prava i slobode konstatuje se da je subjekt nadzora bio obavezan da dobije saglasnost Agencije kao nadzornog organa shodno prednje citiranom članu Zakona, što nije bio slučaj;
- Da je predmetna aplikacija omogućavala da se uz dozvolu korisnika web aplikacije locira korisnik (uređaj) na mapi na osnovu Google Maps i Tom Tom servisa (podešavanja lokacije) na način da u realnom vremenu odredi svoju trenutnu lokaciju, odnosno svoju razdaljinu od lokacije lica koje je u samoizolaciji, za šta je dao svoju saglasnost u smislu člana 9 st.1 t.6 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti shodno članu 10 st.1 ovog Zakona (saglasnost za aktivaciju geolokacije podrazumijeva obradu ličnog podataka koji se odnosi na IP adresu); prema izjavi subjekta nadzora :"*... vlasnik sajta nije imao uvid u to ko koristi front-end aplikaciju kao ni koordinate koje se šalju prilikom upita.*" s tim u vezi, konstatuje se da se korisnik servisa geolokacija trebao obavijestiti u smislu čl.20 ovog Zakona na jasan i transparentan način o načinu i namjeni obrade ličnih podataka korisnika ove usluge u odnosu na predmetnu uslugu, što nije bio slučaj;
- Da je predmetna web aplikacija vršila prikupljanje mail adrese korisnika (email subscription) uz saglasnost korisnika u skladu članu 10 st.1 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (dokaz: mail prepiska);
- Da prilikom vršenja nadzora predmetna aplikacija (koja je vršila obradu ličnih podataka lica kojima je određena mjera obavezne samoizolacije) nije u funkciji (dokaz: 1.4. Printscreen; Printscreen *cluster*); da prema izjašnjenju odgovornog lica subjekta nadzora za obradu i prikaz podataka nisu korišćene niti čuvane fizičke baze podataka: "*skripta je obradivala podatke na atlas mongo clusteru, link: atlas.mongoddb.com. koji nisu skladišteni. Kontaktirao sam podršku na Atlas Mongo kako bi mi imao dokaz da backup nije nikad kreiran ali oni su mi rekli da ne skladište backupove i logove za besplatni cluster koji sam ja imao* " (dokaz

preentscreen chat-a), odnosno "Postojala je još jedna dodatna skripta koja je automatski provjeravala da li je lice izaslo iz samoizolacije na osnovu predhodnih podataka i ako jeste na osnovu toga uklanjala podatke sa sajta. Za pet osoba nije bilo uklonjeno automatski iz razloga što skripta nije mogla da detektuje datum-e sa Vladinog sajta. Ti podaci su naknadno manuelno izbrisani".

NAPOMENA: Radi tajnosti pisama i zaštite ličnih podataka korisnika web aplikacije (email adrese) koji su slali upite u vezi dobijanja statističkih informacija o COVID-19 (navedenih u pisanom izjašnjenju subjekta nadzora) izvršena je njihova anonimizacija.

Primjedbe, izjave, zahtjevi za izuzeće i druge relevantne činjenice i okolnosti:

Dodato na dnu stranice.

Nadzor je završen dana 11.07.2020.godine u 13.00 časova.

Zapisnik uručen dana 03.08.2020 (upisuje subjekt nadzora).

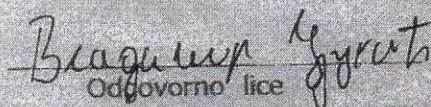
Subjekt nadzora je upoznat sa sadržinom zapisnika i isti

**potpisuje
ne potpisuje**

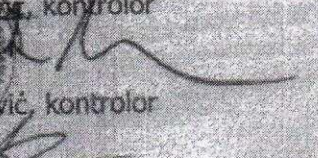
Pravna pouka:

Subjekt nadzora može u roku od osam dana od dana prijema zapisnika, podnijeti prigovor Agenciji shodno članu 68 stav 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

(Ovaj zapisnik je sačinjen u tri istovjetna primjerka, od kojih se jedan primjerak predaje uz potpis odgovornom licu subjekta nadzora, odmah nakon njegovog sačinjavanja, a dva primjerka se dostavljaju za potrebe Agencije.)

Odgovorno lice

Postovani, nemam primjedbe na zapisnik, ali želim opet napomenuti da podaci nisu bili tajni nego javno dostupni putem mnogih izvora. Vec sam u predhodnoj izjavi pokazao neke od njih a bilo ih je mnogo. Takođe ja nisam objavio nove podatke nego kopirao podatke koji su bili javno dostupni, postojalo je ime i puna adresa tako da ja nisam otkrio nista novo sto nije moglo da se otkrije putem Vladinog sajta ili bilo kojih novina. Google Maps i TomTom nisu takodje generisali nista novo, identitet kao i puna adresa su bili javno dostupni i bez tih servisa u skoro svim javnim glasilima i na Vladinom sajtu, bilo koja osoba je mogla naci te podatke. Ono sto smatram da nedostaje u zapisniku je pozitivan efekat koji je imala aplikacija kao pola miliona posjeta, da je napravljena besplatno (volio bih isto znati sta je NGO uradila besplatno s obzirom da su gradjanska organizacija, nadam se da im prijavljivanje ovakve aplikacije koja radi u korist gradjana nije najveći uspjeh), "Corona free period" za vrijeme Vladinih mjera u poredjenju sa trenutnim stanjem 3258 inficiranih 51 preminulih i trenutno smo medju najgorim zemljama sto se tice inficiranih i skoro sve zemlje su nam zatvorile granice nakon popustanja Vladinih mjera sto smatram da je trebalo da se nastavi. Sto se tice geolokacije to nema nikakve veze sa IP adresom, svaki uredjaj ima GPS modul u sebi tako da se geolokacija ne određuje putem IP adrese, i skoro svaki sajt koristi geolokaciju bez ikakvog objasnjenja tako da ne vidim sta je tu problem, npr saljem Vam screenshot za Google dolje. Sa screenshot-a mozete vidjeti da Google trazi pristup geolokaciji bez ikakvih objasnjenja, a opet moj sajt je imao objasnjenje koje sam mogao da izostavim. Pozdrav, Vladimir Djukic

Mladen Prelević, kontrolor

Lilijana Brajović, kontrolor
